

Goigs en lloança de la gloriosa verge i màrtir Santa Fe.

Santa Fe del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: A l'església parroquial de Santa Maria

Coordenades:

Latitud: 41.38467
Longitud: 1.72117
UTM Est (X): 393075
UTM Nord (Y): 4582249

Classificació

Número de fitxa: 08249-29
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle: XIX-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Religíós
Titularitat: Pública

Fitxes associades:

[Església de Santa Maria](#)

Autor de la fitxa: Oriol Vilanova
Data de registre de la fitxa: dl., 17/03/2008 - 01:00

Descripció

Himne religiós en lloança de Santa Fe, patrona del municipi. La lletra dels goigs és la següent:

TORNADA:

"Puix posseuhiu la corona/de aquell soberá be:/Siau la nostra Advocada/gloriosa Santa Fé."

ESTROFES:

"Puix que sou màrtir venerada/en lo Cel per vostra Fé:/Siau la nostra Advocada/gloriosa Santa Fé./Essent Vos de poca edat,/de noble gent y pochs anys,/deposau la vanitat/de aquest mon i sos enganys;/per las vostras virtuts grans/sou confirmada en la Fé (TORNADA).

Verge foreu, natura/del gran realme de Fransa,/de gran lloch sent principal/filla de gent de alabansa:/nous decanta a balansa/de aquest mon y de son bé (TORNADA).

Renunciareu la riquesa/de vostres Pares, y gloria,/ y cercàreu am prestesa/lo camí de la victoria;/Deu etern per mes memoria/de sa ma sempre os tingué (TORNADA).

Arribant en la ciutat/que aquell cruel desitjava/prest volgué ser informát/si christiá algú habitava;/luego sabé vostra fama/y vostra virtut també (TORNADA).

Aportada devant de éll/molt prest vos va demanar,/si era lo Deu aquell/qui us amostrava de amar;/resposta li vareu dar/la qual ell no us confongué (TORNADA).

La resposta que donàreu/de una humil sirventa fou,/que aquell Rey adoravau/que ha criat tot lo mon;/del mes alt fins al pregon/tots lo adorám també (TORNADA).

Ohint ell vostra resposta/gran promesa vos va fer,/si dexaveu la lley vostra/y feyeu lo seu voler;/prometentvos gran riquesa/sino moriau també (TORNADA).

No acceptàreu las promesas/ni las riquesas que us dava/ni teméreu las cruasas/del foch queus amenassava;/vostre cor molt fort estava/y la paraula també (TORNADA).

No podent res acabar/de lo que volia ab Vos,/per butxins vos feu llansar/en un foch ple de pudors;/convertintse en los olors/que comunica la Fé (TORNADA).

Predicant ab gran virtut,/al mitg de aquell foch ardent,/los malalts cobran salut/y se converteix molta gent;/aquell inich prontament/llevar lo cap li va fer (TORNADA).

Suplicamvos Verge amada/puix que tinguéreu victória,/siau la nostra advocada/devant de Deu en la gloria/teniunos sempre en memoria/pregantli per nostre bé (TORNADA).

Suplicám vullau pregar/al Rey aquell poderós,/que vulla de mal guardar/els vostres devots pastors;/els qui's tenen en recors/comanantvos tot llur bé (TORNADA).

Esposa de Redemptor/humilment vos suplicam/quens curéu de tot dolor/puix que de cor vos reclamám;aqueix favor esperám/si devant nos convé (TORNADA)."

Observacions:

La transcripció de la lletra dels goigs s'ha fet respectant l'ortografia original.

Història

Aquests goigs recullen la tradició religiosa referent a la vida i martiri de Santa Fe, màrtir paleocristiana que visqué entre els segles III i IV, l'onomàstica de la qual se celebra el dia 6 d'octubre. Si bé el folklorista Joan Amades ens diu, en el seu costumari (veure bibliografia), que Santa Fe era filla de Barcelona, la tradició més estesa afirma que va néixer a Agen (França). Filla d'una rica família romana pagana, adoptà la fe cristiana d'adolescent, ja que des de petita, la seva dida li va transmetre els coneixements de la doctrina cristiana. Per amor a Déu, practicà l'apostolat envers els pobres i entrà a formar part del grup de cristians que hi havia a la ciutat, encapçalat pel bisbe d'Agen, Capraci. En aquest context, a començaments del segle IV tingué lloc la persecució dels cristians ordenada pel prefecte romà Dacià. Segons la tradició, Dacià cominà Santa Fe a renegar de la fe cristiana i venerar les divinitats paganes davant una multitud congregada al fòrum de la ciutat. Davant la negativa de la santa, que va adduir que els déus romans eren falsos, Dacià ordenà als botxins que encenguessin un foc i que estenguessin Santa Fe en un llit de ferro per tal que morís cremada. La santa començava a patir els turments

del foc quan el bisbe Capraci, que estava amagat entre la multitud, esposà davant de Dacià i s'agenollà als peus de la santa, pregant a Déu que l'assistís en el tràngol que estava passant per la defensa de la fe. De sobte, un colom blanc envoltat de núvols va baixar del cel amb les ales esteses, deixant caure una pluja que apagà el foc. Molta gent que va veure l'escena es convertí instantàniament. Dacià, furios, ordenà als seus soldats que decapitessin tots els conversos, al bisbe Capraci i especialment a Santa Fe. Així es va fer, i els cadàvers restaren enmig de la plaça. A la nit, mentre els botxins celebraven la carnisseria, els cristians amagats recolliren les despulles dels màrtirs i els sepultaren en un lloc secret. Al segle V, quan el cristianisme ja era religió oficial de l'Imperi Romà, les restes foren sepultades a la basílica d'Agen. En època medieval, la relíquia del cap de Santa Fe fou portada al monestir benedictí de Sainte Foy de Conques, on avui encara és venerada pels pelegrins. Se suposa que en algun moment indeterminat, un grup de persones de Santa Fe del Penedès van anar a Conques a buscar una relíquia de la santa, concretament un trosset d'os del cap de Santa Fe.

Bibliografia

AMADES, Joan (1983): "Costumari català. El curs de l'any". Volum V. Tardor. Salvat Editores i Edicions 62. Barcelona, p. 462

VENDRELL I VENDRELL, Remei, et alii. (1994): "Santa Fe del Penedès. Un municipi històric al cor de l'Alt Penedès." Edita: Ajuntament de Santa Fe del Penedès. Santa Fe del Penedès, p. 59-63.